

Verkiezingsprogramma

2022-2026

Voorwoord

Hierbij bieden wij u het verkiezingsprogramma aan van Lokaal Dinkelland, waarin we duidelijk maken wat onze speerpunten en aandachtspunten zijn voor de komende jaren. Lokaal Dinkelland is dé lokale partij van en voor de inwoners in alle kernen van de gemeente Dinkelland. Het is voor mij een grote uitdaging de partij te mogen leiden voor, tijdens en na de verkiezingen op 16 maart 2022.

Wij zijn een onafhankelijke partij en daarom legt niemand ons van bovenaf standpunten op waarmee wij rekening moeten houden. Niet vanuit Brussel, niet vanuit Den Haag en niet vanuit Zwolle. Wij kunnen dus steeds doen wat het beste is voor onze gemeente en onze inwoners, ongebonden en puur voor u en de Dinkellandse belangen. Deze ongebondenheid willen wij volledig benutten om samen met de inwoners te doen wat het beste is voor Dinkelland. Er bestaat in alle kernen een grote sociale kracht om zelf zaken te regelen en de meeste kernen kunnen dat ook. Wij willen samen met u aan de slag voor een Dinkelland waarin het goed wonen, werken en vertoeven is.

Daarvoor zullen de komende jaren veel belangrijke onderwerpen op de agenda komen waar wij ons extra op willen richten, zoals de bouw- en woonmogelijkheden in onze gemeente voor met name jongeren. Ook

andere belangrijke onderwerpen zullen bij ons prioriteit krijgen, zonder volledig te zijn: energietransitie, duurzaamheid, ondernemersklimaat, toerisme, landbouw, landschap en vooral de zorg voor mensen die dat nodig hebben.

In dit verkiezingsprogramma staan de meeste onderwerpen genoemd. Verfrissend en vernieuwend waar dat kan, behoudend waar dat nodig is. Wij beloven dus niet van alles, maar geven wel in duidelijke – rechttoe rechtaan taal – onze visie en de koers aan die wij willen varen.

Voor mij een eer om de komende jaren een team te mogen aanvoeren van capabele kandidaten met diverse deskundigheid. Mijn drijfveer is en blijft dat ik er van overtuigd ben dat je in de politiek dingen kunt veranderen die er voor u toe doen. Daarnaast ben ik bereid om op basis van goede argumenten compromissen te sluiten om het beste voor de inwoners en Dinkelland te bereiken.

Ik heb er vertrouwen in en reken op uw stem voor Lokaal Dinkelland.

Benny Tijkotte, lijsttrekker

Onze 8 onderwerpen:

Samen aan de slag

Bouwen en wonen

Welzijn en zorg

Duurzaamheid

Ondernemen

Landbouw

Toerisme

Financiële positie

Lokaal Dinkelland is voor

samen aan de slag gaan

Dinkelland en haar kernen

Lokaal Dinkelland kan aan de slag in Dinkelland puur vanuit de belangen van de inwoners, zonder dat we gebonden zijn aan de agenda van een landelijke partij. We willen de gemeentelijke overheid zo dicht mogelijk bij haar inwoners brengen. De gemeente, dat zijn wij samen! Een gemeente die naast haar inwoners staat.

Een gemeente die ook over haar gemeentegrenzen heen kijkt. Wij denken aan de mogelijke samenwerking van de werkorganisatie Noaberkracht (Dinkelland-Tubbergen) met Oldenzaal. Ook liggen er mooie kansen over de landsgrens in Nordhorn en Bentheim op de gebieden bedrijvigheid, recreatie en toerisme. Lokaal Dinkelland wil dat elke kern floreert. Dat de inwoners er prettig en onbezorgd kunnen wonen, werken en hun vrije tijd besteden. Kortom er fijn en goed leven. Dat kan een gemeentebestuur niet alleen; er moet de wil zijn om het samen te doen. Ideeën die opborrelen in een kern; initiatieven die er aan de dag worden gelegd vormen de basis voor de doorontwikkeling van een kern. Een gemeentebestuur is er om daar een bijdrage aan te leveren. Het fijne en goede leven wordt gefaciliteerd door het realiseren van voorzieningen.

Lokaal Dinkelland wil er aan werken dat inwoners trots zijn op de eigen kern. Trots omdat men de gelegenheid krijgt om zelf bij te dragen aan de verdere ontwikkeling van de kern. Samen verantwoordelijk voor de zorg voor elkaar,

levendigheid en activiteiten voor jong en oud. Daarvoor zijn voorzieningen nodig.

Soms zijn dat gebouwen of sportaccommodaties. Maar ook subsidies, adequate toepassing van regelgeving en goed overleg met de ambtelijke organisatie van de gemeente kunnen daaraan concreet bijdragen.

Samen aan de slag is veel omvattend, dat uit zich in vrijwilligerswerk, goed Noaberschap, meedenken en bovenal een positieve instelling. Lokaal Dinkelland wil daaraan bijdragen in het besef dat inwoners doorgaans heel goed weten wat goed is voor hun kern. Zo wil Lokaal Dinkelland het beleid rond "Mijn Dinkelland 2030" beter uitrollen dan nu het geval is.

Meedoen in Dinkelland, samen een leefbare kern bouwen

Dinkelland is een gemeente vol dynamiek. Een rijk verenigingsleven, veel organisatiekracht en veel talent om steeds opnieuw origineel te zijn. Het gevolg daarvan is dat het welzijn van onze inwoners als hoog wordt ervaren. Lokaal Dinkelland is van mening dat de dynamiek in onze gemeente blijvend aan geslingerd moet worden door al die inspanningen van onze vrijwilligers, het cement van de samenleving, te faciliteren. Dat kan met geld, middelen maar ook met een adequate toepassing van regelgeving. En als je samen bouwt aan een leefbare kern vormen de bedragen die worden uitgegeven geen kosten maar is sprake van een investering; die verdient zichzelf terug.

Kern overstijgende onderwerpen

In de komende raadsperiode komt een aantal belangrijke thema's en onderwerpen op de agenda die kern overstijgend zijn, maar wel gevolgen hebben voor elke kern. Zonder volledig te willen zijn hierbij een korte opsomming. De invoering van de Omgevingswet met daarbij een Omgevingsvisie en Omgevingsplan heeft veel invloed op hoe de overheid haar inwoners tegemoet zal treden. Van een "nee, mits" gaan we naar een "ja, tenzij" benadering. Een ontwikkeling die volledig past in het denken van Lokaal Dinkelland over de relatie overheid-burger. Op weg naar een meer duurzame wereld hebben we als gemeente van doen met de Regionale Energie Strategie (RES). In dat kader worden we gedwongen om keuzes te maken over winden zonne-energie. We kunnen en willen niet voor onze verantwoordelijkheid weglomen. Kern overstijgend is ook de wijze waarop de gemeente Dinkelland uitvoering geeft aan taken in het Sociaal Domein. Lokaal Dinkelland is van mening dat de regels duidelijk moeten zijn maar dat maatwerk voorop moet staan.

Betrokkenheid inwoners

Lokaal Dinkelland wil meer invloed van betrokken inwoners op hun kern. Lokaal Dinkelland wil dat de gemeente minder stuurt en meer steunt. Lokaal Dinkelland wil bij thema's die de inwoners aangaan de inwoners zoveel mogelijk en vooral, tijdig betrekken. We luisteren naar de inbreng en doen daar iets mee. Maar we proberen ons ook een beeld te vormen van de zwijgende meerderheid. Zo

willen we komen tot besluiten die recht doen aan de belangen van onze inwoners.

Lokaal Dinkelland wil dat de rol en daarmee de inbreng van de inwoners wordt vergroot. Op een aantal terreinen kan dat zeer zeker worden toegepast. Denk daarbij aan de invulling van de openbare ruimte, buurtveiligheid, groenonderhoud, speelvoorzieningen, duurzaamheid, sportvoorzieningen en verkeer en vervoer. Dat zijn terreinen waar een gemeente eigen beleid op kan ontwikkelen.

Bestuurlijke vernieuwingen

De rol van de gemeente verandert als we gaan voor "Minder sturen, meer steunen". Lokaal Dinkelland wil dat de houding van "de gemeente" daarmee ook moet veranderen in het samenspel met haar inwoners. Ze moet handelen vanuit kansen en niet vanuit bedreigingen. Dus "ja, tenzij" in plaats van: "nee, maar". Zo ligt er dus een verantwoordelijkheid voor de inwoners. Een positief-kritische en een proactieve houding mag van de inwoners worden verwacht. Want "de gemeente" dat zijn "wij"! Lokaal Dinkelland wil zich daarvoor inzetten.

Wij ervaren een toename van vergaderintensiteit. Wij vinden dat niet goed. Raadsleden moeten in hun rol van volksvertegenwoordiger meer dan tot nu toe naar de samenleving gaan. Door de vergaderdruk te verminderen komt daarvoor ruimte.

Lokaal Dinkelland over

bouwen en wonen

Lokaal Dinkelland maakt werk van opheffing van de krapte op de woningmarkt in onze gemeente

Lokaal Dinkelland wil dat vergunningstrajecten effectief en efficiënt verlopen. Daarbij moet worden gewerkt vanuit de gedachte wat mogelijk is, niet wat onmogelijk is. We willen geen tijd verliezen nu die krapte door velen aan den lijve wordt ondervonden. Er liggen rapporten, uitslagen van enquêtes, beleidsvoornemens maar we constateren ook dat het ontbreekt aan adequate uitvoering. Door maximaal gebruik te maken van de mogelijkheden om woningen te bouwen binnen de bebouwde kom waar nog vrije plekken zijn, kan er tegenwoordig snel worden gebouwd. We willen bouwen voor ouderen om de doorstroming te bevorderen en voor jongeren om hen een start op de woningmarkt te laten maken.

Lokaal Dinkelland wil dat er in elke kern naar behoefte kan worden gebouwd en gewoond

De doelgroepen starters/jongeren hebben het moeilijk op de woningmarkt. Met name voor hen moet er worden ge- en verbouwd ook om doorstroming te bevorderen. Marktwerving verstoort hier de woonwensen. Invoering van de zelfbewoningsplicht kan ook bijdragen aan het oplossen van woningnood. We willen

woningcorporaties stimuleren om meer sociale woningbouw tot uitvoering te brengen. De gemeente Dinkelland heeft tot taak gronden te verwerven voor woningbouw om bouwensen van inwoners tot uitvoering te laten komen. Daar waar de behoefte bestaat om individueel maar toch ook samen te bouwen en te wonen wordt dat gefaciliteerd. Daarbij verdient een betaalbare grondprijs voor met name de starters de nodige aandacht van de gemeente.

Lokaal Dinkelland wil dat er creatief wordt omgegaan met bestaande bebouwing om deze om te vormen tot geschikt voor wonen naar de vraag die er is

Niet alleen nieuwbouw, maar ook om-/verbouw kan een wezenlijke bijdrage leveren om in de woonbehoeftes te voorzien. Bovendien draagt hergebruik van bestaande gebouwen bij aan de noodzaak om duurzaam te bouwen. Het opdelen van grote gebouwen (woningen en niet-woningen) in meerdere wooneenheden moet worden gestimuleerd. Onder voorwaarden ook buiten de bebouwde kom. Uitbreiding en/of splitsen van bestaande woningen tot meer-generatie-woningen willen we faciliteren en niet laten vastlopen in de regels. Het voor langere tijd bewonen van recreatiewoningen willen we toestaan door persoonlijke ontheffingen te verlenen.

A photograph of two hands, one on the left and one on the right, holding a red heart. A red heartbeat line (EKG) is drawn across the heart, starting from the left hand, passing through the heart, and ending at the right hand. The background is white.

Lokaal Dinkelland over

welzijn en zorg

Het sociaal domein, ofwel hoe zorgen we voor elkaar?

Een van de primaire taken van een gemeente is het faciliteren en het ondersteunen van die inwoners die het nodig hebben. Nodig om volwaardig mee te kunnen doen in de (lokale) samenleving. Eerst de mens, dan de regels. De inwoner en hun zorgbehoefte staan centraal. Het begint met heldere informatie en een drempelloze toegang tot de voorzieningen in het sociaal domein.

De toekomst wordt gebouwd door onze jongeren

Lokaal Dinkelland wil dat alle jongeren in onze gemeente zich kunnen ontwikkelen, manifesteren en meedoen zonder financiële belemmeringen. Als afkomst of thuissituatie die belemmering wel opwerpen dan is het een taak van onze gemeente om deze kinderen en hun verzorgers te begeleiden. Om dat te bereiken wil Lokaal Dinkelland snelle en eenvoudige procedures voor ondersteuning. Korte lijnen met scholen, verenigingen en maatschappelijke organisaties om een behoefte vroegtijdig te signaleren.

Jeugdzorg is complex en door (regionale) samenwerking wil Lokaal Dinkelland adequate en betaalbare zorg faciliteren.

De gemeente kan regie bieden om zorgen het hoofd te bieden

Lokaal Dinkelland beseft dat niet iedereen erin slaagt om altijd en overal te slagen in het leven. Baanverlies, ziekte, een ongeval; iedereen kan het overkomen. En vaak staat diegene niet direct klaar met een hulpvraag terwijl dat juist wenselijk is om die problemen te beperken en tegen te gaan. Lokaal Dinkelland wil daarom vertrouwenspersonen voor vroegtijdige signalering van schulden, armoede en eenzaamheid. En dat met respect voor betrokkenen en met oog voor privacy.

Zorg zodra de jaren gaan tellen

Door ouderdom en ziekte komt er meer behoefte aan hulp voor mobiliteit en huishoudelijke taken. Gelukkig kan hiervoor in Nederland hulp worden georganiseerd. Soms in geld, soms in middelen. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van die zorg ligt bij de gemeente. Lokaal Dinkelland wil die zorg voor iedereen toegankelijk hebben én houden. Daarbij willen we de mens centraal stellen, hulp op maat leveren en eerlijk zijn over de kosten. Mantelzorgers zijn onmisbaar in onze samenleving. Lokaal Dinkelland wil mantelzorgers waarderen voor hun inzet en hun rol als schakel met de professionele zorg. Lokaal Dinkelland wil onafhankelijk advies en een eerlijke beoordeling voor het vinden van de juiste zorg.

Bij het bepalen van de zorgbehoefte mag het financieel belang van de gemeente geen overwegende rol spelen. Er dient altijd sprake te zijn van maatwerk.

Ontmoeten, dat is leven

Mensen willen ontmoeten zit in ieder mens. Lokaal Dinkelland wil dat voor iedereen mogelijk maken en dat ongeacht culturele achtergrond. Voor de jongsten zijn dat speelvoorzieningen, voor de wat ouderen komen daar sportvoorzieningen bij. Als het actieve sporten minder wordt blijft er de behoefte om mensen te ontmoeten. Lokaal Dinkelland wil dat de voorzieningen die nodig zijn voor ontmoeting voor iedereen beschikbaar en betaalbaar zijn. Sport en spel maar ook cultuur stimuleren zodat kinderen, oudere jeugd, volwassenen en ouderen.

Lokaal Dinkelland over

duurzaamheid

Het streven naar duurzame milieuoplossingen staat hoog op onze agenda

Lokaal Dinkelland wil dat ook op het niveau van de gemeente Dinkelland wordt gewerkt aan duurzaamheid in vele facetten. We hebben de overtuiging dat de kwaliteit van leven die de volgende generaties gaat meemaken voor een belangrijk deel zal worden bepaald door de inspanning die de huidige generatie zich oplegt om de wereld te beschermen. Beschermen door noodzakelijke maatregelen te nemen op het gebied van milieu, duurzaamheid en vergroening. Verantwoord omgaan met grondstoffen maakt deel uit van die maatregelen. We leggen ons niet neer bij het gegeven dat we als gemeente Dinkelland maar een (piep)kleine partij zijn in die strijd om bescherming te bieden. Lokaal Dinkelland zet duurzaamheid hoog op de agenda. Lokaal Dinkelland is voorstander van lokale energie coöperaties waarbij inwoners zich samen inzetten om de doelstellingen van de RES 2030 en 2050 te behalen.

Ondersteuning van initiatieven van inwoners

We zijn er trots op dat ook in Dinkelland al initiatieven vanuit de bevolking zijn gestart. Energieneutraal Noord Deurningen, Greuner Weerselo en IJskoud zijn voorbeelden die meer opvolging verdienen. En die opvolging willen we faciliteren door subsidies uit het gemeentelijk duurzaamheidsfonds, begeleiding in wet- en regelgeving en door ambtelijke ondersteuning. Zo kan de gemeente Dinkelland een essentiële rol spelen in de strijd tegen klimaatverandering en het leven in Dinkelland voor ons allemaal een duurzaam karakter te geven.

De Regionale Energie Strategie; wat is dat en wat betekent dat voor Dinkelland

De Regionale Energie Strategie (RES) is een door het rijk opgelegde regeling aangaande de energietransitie. Zo moet in 2030 50% van de energiebehoefte via een duurzame opwekking worden verkregen. In 2050 zou dat 100% moeten zijn en daarmee is ook de gemeente Dinkelland dan energie neutraal. Onderdeel van de regeling is dat gemeentes de eerste stappen moeten zetten om te komen tot duurzame opwekking van energie en dat gerealiseerd met “zon en wind”. Dinkelland heeft zich voor deze transitie verenigd met Losser, Oldenzaal en Tubbergen. Lokaal Dinkelland heeft er tot op heden voor gepleit, dat de duurzame opwekking niet moet worden verkregen via grote windturbines en grote zonnenvelden op agrarische gronden. In ons kleinschalige natuurrijke landschap vindt Lokaal Dinkelland dat niet passend.

Welke alternatieven zijn er om de energietransitie te laten slagen?

Lokaal Dinkelland zet in op vermindering van energieverbruik, met name door isolatiemaatregelen en het stimuleren van aanleg van zonnepanelen op alle daken die daarvoor geschikt zijn. Maar ook moet werk worden gemaakt van het stimuleren van alternatieve energiebronnen zoals waterstofproductie, gasgebruik door middel van mestvergisting uit lokale productie en zoeken naar geothermische warmtebronnen voor collectieve wijk-energieplannen. Het uitbreiden van het aantal oplaadpunten voor auto's vormt een belangrijke schakel in de overgang van gebruik van fossiele brandstof naar elektrisch rijden. Particuliere initiatieven die bijdragen aan de energietransitie willen we nadrukkelijk ondersteunen.

We willen de leefomgeving goed overdragen aan de volgende generatie

Lokaal Dinkelland streeft naar een circulaire economie; in zowel industrie als landbouw. Gébruik van grondstoffen i.p.v. vérbruik. De scheiding van

afvalstromen is daarbij essentieel. Betere voorlichting over en begeleiding in afvalscheiding is daarbij van wezenlijke betekenis. Op het gebied van milieu zijn wij vóór het afschaffen van het gebruik van kunstmatige bestrijdingsmiddelen en het bevorderen van biodiversiteit en circulaire landbouw.

De komende raadsperiode zal de energietransitie een maximale inzet vragen van de gemeente, het bedrijfsleven, de agrariërs én de inwoners. Een goede samenwerking op basis van respect en begrip tussen alle partijen is daarbij onmisbaar. Lokaal Dinkelland wil zich inzetten voor het slagen van die samenwerking door de gemeente daarbij een begeleidende of faciliterende rol te geven. Lokaal Dinkelland is zich ervan bewust dat niet elke maatregel of te nemen stap, populair zal zijn.

Behoud en herstel landschap

Wij willen het behoud en herstellen van karakteristieke houtwallen en landschapselementen bevorderen.

Dit kunnen wij niet realiseren zonder samenwerking met de agrarische ondernemers. Behoud en herstel zullen ook een positieve bijdrage leveren aan het tegengaan van hittestress en het toerisme bevorderen.

Tegengaan van gevolgen klimaatverandering

De afgelopen jaren was het te nat, te droog en te heet en daarom moeten adequate maatregelen worden genomen. Het gescheiden afvoeren van hemelwater en bij voorkeur vasthouden in de omgeving is zo'n maatregel. Het grondwater ter plekke blijft daarmee op niveau. Door het planten van meer groen kan hittestress worden voorkomen en wordt een bijdrage geleverd aan meer biodiversiteit. Het stimuleren van landeigenaren tot het beplanten van delen van hun land met bloemen en planten die dieren en insecten aantrekken hoort daarbij. Het herstellen van houtwallen maakt deel uit van onze plannen. In de waterbehoefte van de landbouw willen we voorzien door in samenspraak met de agrariërs en het Waterschap waar dat mogelijk is meer water vast te houden in agrarisch gebied.

Lokaal Dinkelland over

ondernemen

Ondernemen met ruimte

Lokaal Dinkelland wil voor ondernemers ruimte creëren. Ruimte voor vestiging en voor uitbreiding. En ruimte binnen de toepassing van regelgeving. Wat dat laatste betreft willen we denken in mogelijkheden en kansen.

De gemeente Dinkelland kan in dat alles veel betekenen voor haar ondernemers door te denken en te handelen in de geest van de ondernemers. Op het gebied van noodzakelijke vergunningen en ruimtelijke ordening valt winst te behalen door betere begeleiding.

Vestigingsmogelijkheden betekent ook werkgelegenheid

Lokaal Dinkelland wil de mogelijkheid tot vestiging in vrijkomende agrarische bebouwing bestendigen. Dat biedt met name startende ondernemers kansen om relatief eenvoudig huisvesting te vinden. Voor doorgroei willen we ruimte creëren op bedrijventerreinen. Daarmee behouden we bedrijven voor onze gemeente. Dat dient niet alleen de belangen van toeleverende bedrijven en dienstverleners maar ook de lokale werkgelegenheid. Met name op het gebied van scholing, subsidies en ruimtelijke ordening kan de gemeente een bijdrage leveren als verbinder. Talent, kennis en drive van onze jongeren willen we tot bloei laten komen binnen onze gemeente. Daarmee bereiken we dat deze jongeren zich blijvend willen vestigen in onze eigen gemeente. Een kern met bloeiende en gezonde ondernemingen heeft zo een positieve uitwerking op de leefbaarheid van die kern. Daar ligt ook een belang van de gemeente Dinkelland en is het een goede reden om ondernemingen adequaat te helpen waar dat op de weg ligt van de gemeente.

Ondernemen en het milieu dienen gaan goed samen

Lokaal Dinkelland wil een gemeente zijn die ondernemingen faciliteert op weg naar verduurzaming en vergroening. Initiatieven vanuit het bedrijfsleven worden omarmd en gezamenlijk worden milieudoelen gesteld en uitgewerkt. Gespecialiseerde bedrijvencoaches dragen bij aan het welslagen van met name energietransities. Van gemeentezijde worden hiervoor zo mogelijk financieringsmogelijkheden en subsidies aangeboden. In ons programmadeel “duurzaamheid in Dinkelland” meer daarover.

Promoten en verbeteren contacten met ondernemingen in onze Duitse buurgemeenten

Onbekend maakt onbemind en in geval van ondernemen een gemiste kans. Nog steeds staan we te vaak met de rug naar de oostzijde van onze gemeente en zien daarmee niet de kansen die er liggen over de grens. De Grafschaft Bentheim en Nordhorn kennen tal van bedrijven die interessante zakenpartners kunnen worden van de in onze gemeente gevestigde bedrijven. Lokaal Dinkelland ziet een actieve rol weggelegd voor de gemeente Dinkelland om bedrijven aan beide zijden van de grens bij elkaar te brengen.

Florerende middenstand in Dinkelland draagt bij aan levendige kernen

Het gezegde "Wees loyaal, koop lokaal" (en straks 'wees loyaal, stem lokaal') hebben we tijdens de coronacrisis vaak kunnen horen. Om onze kernen levendig te houden is het sowieso al wenselijk dat we dat gezegde waarmaken. Onze middenstand heeft het veelal moeilijk doordat schaalvergroting niet mogelijk is, de internetverkoop alleen maar toeneemt en het “shoppen” toch veelal in de grotere plaatsen gebeurt. Ontwikkelingen die we niet kunnen tegenhouden. Daarom moet de gemeente Dinkelland deze detailhandelsbedrijven

faciliteren door te werken aan compacte en goed toegankelijke centrumgebieden, met ruim gratis parkeergelegenheid.

Kansen en mogelijkheden liggen er ook. Vanwege het groeiende toerisme in onze gemeente is er ook

een andersoortig kooppubliek. Kleinschalige en ambachtelijke productie en handel van streekproducten, die op steeds meer plekken te koop zijn. We willen dat deze ontwikkeling van gemeentewege wordt gestimuleerd.

Lokaal Dinkelland over

landbouw

Lokaal Dinkelland ziet voor de gemeente een faciliterende rol weggelegd om boeren te helpen op weg naar innovatief en duurzaam agrarisch ondernemerschap door een agro-adviseur

Lokaal Dinkelland ziet onze gemeente als een gebied waarin de agrarische sector de mogelijkheid moet hebben om de huidige inkomensposities in stand te houden. We zien een belangrijke rol weggelegd voor een gemeentelijk agro-adviseur die een bijdrage kan leveren om de sector méér kwaliteit en minder kwantiteit te laten leveren. Daarmee wil niet gezegd zijn, dat er thans geen kwaliteit geleverd wordt. Initiatieven die leiden tot het vermarkten van eigen producten verkorten de weg naar de consument. Dat zal leiden tot betere prijzen voor de boer en een verser product van betere kwaliteit voor de klant. Tijdens dit transitieproces zijn we bereid om door middel van subsidies en advies een bijdrage te leveren om ontwikkelingen te stimuleren.

Lokaal Dinkelland onderkent het probleem van mest en stikstofuitstoot en is een voorstander van ontwikkelingen die het benutten van biogas stimuleren. Daar waar infrastructurele aanpassingen nodig zijn worden deze gefaciliteerd. Ook hier zien we een belangrijke rol weggelegd voor de agro-adviseur die de brug kan slaan tussen boer en overheid. De gemeente heeft een belangrijke taak in het stimuleren van het gebruik van biogas in de directe omgeving.

De gemeente moet de ruimte hebben om op te treden als belangenbehartiger voor de sector

Bij de totstandkoming van wet- en regelgeving voor de agrarische sector is de rol van de gemeentelijke overheid beperkt. Veel van die wet- en regelgeving heeft invloed op het economisch rendement en de continuïteit van bedrijven. Omdat de gemeente Dinkelland belang heeft bij een gezond ondernemersklimaat moet de gemeente zich opstellen als pleitbezorger van agrarische belangen. Met name Lokaal Dinkelland kan in het voornoemde een rol spelen omdat we als lokale partij niet gebonden zijn aan beleid dat is geformuleerd door de landelijke politiek. Lokaal Dinkelland voelt zich verbonden met onze agrarische bevolking.

Bijdragen aan ons landschap en biodiversiteit; nog een kans en zeker geen bedreiging

De agrarische sector kan een rol spelen als hoeder van ons prachtige landschap. Als we in de productie kiezen voor kwaliteit in plaats van kwantiteit en voor circulair in plaats van intensief, dan kan dat bijdragen aan het herstel van ons landschap. De afgelopen decennia is er veel natuur verloren gegaan door het ten tijde van “Mansholt” ingezette beleid van intensivering en schaalvergroting. Als eigenaar van gronden heeft de sector daarmee een voortrekkersrol te vervullen waarmee tegelijkertijd een brug kan worden geslagen naar een andere belangrijke economische sector; het toerisme. Lokaal Dinkelland is van mening dat het aan de gemeente is om deze kans onder de aandacht te brengen van de sector. Waar wenselijk zijn we behulpzaam in het verzilveren van die kansen.

Lokaal Dinkelland over

toerisme

Lokaal Dinkelland wil door groei van het toerisme de werkgelegenheid stimuleren

In de verdere groei van het toerisme zien we goede kansen om ook de werkgelegenheid in Dinkelland te laten groeien. Diversiteit in het toeristisch aanbod zorgt daarbij ook voor doorontwikkeling van de werkgelegenheid op alle opleidingsniveaus.

Lokaal Dinkelland wil dat de gemeente een actieve rol vervult in de driehoek onderwijs-ondernemenoverheid door te faciliteren, stimuleren en zo nodig subsidiëren om ontwikkelingen in gang te zetten. Lokaal Dinkelland wil initiatieven die vanuit de toeristische sector worden ingezet, ondersteunen. Maar niet alleen van die sector. Met name de landbouwsector kan zich vernieuwen door een transitie in te zetten; het agro-toerisme. Het stimuleren van het toerisme “op de boer” zal ook een bijdrage leveren aan het begrijpen van de agrarische wereld door buitenstaanders.

Lokaal Dinkelland wil de promotie van Dinkelland versterken

Gebleken is de laatste jaren dat een actief promotieprogramma en een doordacht marketingbeleid vruchten afwerpt. Dat heeft met name een kwantitatief aspect gehad, er komen meer toeristen. Nu is het ook de tijd om onze kwaliteiten nadrukkelijk onder de aandacht te brengen: kunst, cultuur, natuur, sport en ruimte voor rust en bezinning. Onze unieke ligging aan de grens met Duitsland is ook een kwaliteit die ons onderscheidt. Ook die kwaliteit wil Lokaal Dinkelland in samenwerking met onze oosterburen onder de aandacht brengen.

Promotie moet zich ook richten op verblijf buiten het hoogseizoen en de toch al populaire periodes, zoals Pasen en Kerstmis. Spreiding betekent meer benutting en meer werkgelegenheid het hele jaar door. Lokaal Dinkelland is van mening dat de gemeente samen met de VVV Ootmarsum Dinkelland die promotie ter hand moet nemen.

Lokaal Dinkelland ziet goed groen- en landschapsonderhoud als een visitekaartje

Het onderhoud van onze openbare ruimte laat te wensen over vindt Lokaal Dinkelland. Omdat je maar één keer een eerste indruk kunt opdoen is het zaak dat onze openbare ruimte er goed en netjes uitziet. Daarom zetten we in op beter groenonderhoud van wandel- en fietspaden en het opruimen van zwerfafval.

De financiële positie van

Gemeente Dinkelland

Hoe financieren we de uitgaven van de gemeente Dinkelland?

Lokaal Dinkelland wil geen begrotingstekort, maar ook geen begrotingsoverschot. Met de middelen die ter beschikking staan zijn immers taken en opdrachten uit te voeren. Investeren in de kernen is goed voor de kernen, voor Dinkelland en voor haar inwoners. Geld dat beschikbaar is voor de inwoners, moet ook besteed worden aan die inwoners. Dinkelland kent een begroting van in totaal ruim 60 miljoen euro. Daarvan is ongeveer 15%, dus ca. 9 miljoen euro niet geormerkt of bestemd voor de uitvoering van wettelijke taken en dus vrij te bestemmen/besteden. Daarnaast is er een eigen vermogen van ruim 30 miljoen dat in de loop van de jaren bij elkaar is gespaard. Een groot deel daarvan is bestemd voor specifieke uitgaven of houden we achter de hand om tegenvallers op te vangen. Maar als we daar rekening mee houden blijft er nog steeds ca. 10 miljoen euro over. Lokaal Dinkelland is van mening dat dit geld moet worden ingezet voor specifieke doelen en dan met name om ontwikkelingen en veranderingen in gang te zetten.

De gemeenteraad controleert het college

Een belangrijke taak van de gemeenteraad is controle op de uitgaven van de gemeente zoals die zijn gedaan onder verantwoordelijkheid van burgemeester en wethouders. Die controle is echter tweeledig. Het gaat niet alleen om geld maar in de ogen van Lokaal Dinkelland nog veel meer om het antwoord op de vraag of het door de gemeenteraad vastgestelde beleid juist en volledig is uitgevoerd. Lokaal Dinkelland is daar kritisch op omdat dit het belang van onze inwoners direct aangaat. Lokaal Dinkelland wil niet dat er op

grote schaal gespaard wordt, maar dat het geld wordt uitgegeven aan de doelen waarvoor het in de begroting is gezet. Financiële ruimte voor uitgaven ontstaat ook als wettelijke taken effectief en efficiënt worden uitgevoerd. Dan ontstaat ruimte voor o.m. wegen- en groenonderhoud, extra uitgaven voor zorg, het onderhoud van gemeentelijke gebouwen, bouwen en wonen, enzovoort. En dat allemaal gericht op de belangen van de inwoners van Dinkelland. Lokaal Dinkelland volgt nauwlettend of die wettelijke taken effectief en efficiënt worden uitgevoerd.

Uitvoering van de begroting moet een uitdaging zijn

Begrotingen moeten helder, transparant, taakstellend en goed te controleren zijn. Die duidelijkheid heeft Lokaal Dinkelland bij de laatste begrotingen gemist. De begrotingen van de afgelopen jaren hadden veel open einden, grote bedragen worden weggezet voor nieuw beleid maar zonder dat daar een concreet voorstel onder ligt. Daarmee wordt de raad buitenspel gezet en heeft de raad geen zeggenschap over de invulling van deze gelden en kan ze dus ook niet meer controleren. Dit wil Lokaal Dinkelland veranderen.

Samenwerking binnen Twente

De Twentse gemeenten werken op velerlei gebied samen binnen de Regio Twente. Er wordt bijvoorbeeld samengewerkt op het gebied van zorg (GGD, Jeugdzorg, de Omgevingsdienst ODT), mobiliteit (openbaar vervoer), toerisme en innovatiebeleid (Agenda van Twente). Dat is prima en ook nuttig, maar Lokaal Dinkelland vindt het van belang om ook dan kritisch te kijken naar de behoeften van onze eigen inwoners. Lokaal Dinkelland wil altijd de mogelijkheid